

Fokus på nyrerne

Metformin

Praksisdata til kvalitetsudvikling

Kvalitetsarbejdet i praksis

KiAPs praksispakker kan bruges til at omsætte beslutninger taget på klyngemødet til konkrete ændringer i praksis. De kan også bruges uden et forudgående klyngemøde, da de giver værktøjerne til at iværksætte mindre fokuserede tiltag i klinikken med henblik på at øge kvaliteten for en mindre og afgrænset patientgruppe. Med en praksispakke leveres en konkret vejledning til handlinger som man guides til i 3 trin.

Denne praksispakke gør det nemt at sikre, at klinikkens diabetespatienter, får den korrekte dosis Metformin, for at sikre, at der ikke af denne grund sker skade på patienternes nyrer.

Praksispakken og det materiale der følger med, findes på KiAP.dk, og her vises det, hvordan man i tre trin løser opgaven ved at fremsøge en patientliste, der viser eGFR-niveauer for klinikkens diabetespatienter i metforminbehandling. Validerer patientoplysninger ved at se laboratorietal og medicindata og informerer de patienter, hvor der kræves en justering af medicinen. Til de tre triner følger en række værktøjer der støtter dette arbejde. Processen beskrives i dokumentet her – og kan bruges som supplement til det materiale der findes på KiAP.dk.

Hvorfor fokus på diabetespatienter i Metformin-behandling?

Denne praksispakke handler om en lille gruppe højriskopatienter, hvor nyreskader kan undgås. Metformin er førstevalg ved behandling af type 2-diabetes, og derfor er mange diabetespatienter i Metformin-behandling. Metformin udskilles gennem nyrerne, og ved nedsat nyrefunktion kan for høje Metformin-doser føre til ophobning af lægemidlet i kroppen. Det øger risikoen for en sjælden, men alvorlig bivirkning: laktacidose. Laktacidose er en potentielt livstruende tilstand, som vi kan forebygge med rettidig dosisjustering. Gennem kontinuerlig fokus på patienternes nyrefunktion (opgjort som eGFR) kan det sikres, at der ikke af denne grund sker skade på patienternes nyrer.

Diabetes-patienter: eGFR og Metformin-behandling

For diabetespatienter med nedsat nyrefunktion, som er i behandling med Metformin, skal dosis af Metformin ofte reduceres (eGFR 30-45 mmol/L) eller helt seponeres (eGFR < 30 mmol/L). Det er vigtigt løbende at følge patienternes nyrefunktion (eGFR), for at sikre, at behandlingen stadig er sikker.

eGFR-niveau	Metformin dosering
eGFR >45 mmol/L	Metformin kan normalt anvendes uden restriktioner.
eGFR 30-45 mmol/L	Dosis af Metformin kan behøve at blive reduceret, og regelmæssig kontrol af nyrefunktionen er nødvendig. Dosis af Metformin bør max være 500 mg x 2
eGFR < 30 mmol/L	Metformin er kontraindiceret og bør seponeres, da der er øget risiko for laktacidose

Praksispakkens 3 trin

Herunder ses de tre trin i praksispakken, der handler om at **identificere** de patienter, der er i højest risiko, **validere** at problemet er reelt, og så **informere** patienterne, hvis der skal ændres på den medicin de får.

Identificere	1	Patienterne identificeres ved at fremsøge en patientliste i klinikkens eget journalsystem, hvor der er adgang til Forløbsplaner.	Du finder en vejledning til hvordan du i klinikkens journalsystem finder patientlisten, der viser eGFR-niveauer for klinikkens diabetespatienter i Metformin-behandling. Se trin 1 herunder.
Validere	2	Oplysningerne på patientlisten valideres.	Gå alle patienterne på listen igennem ud fra opgørelser af nyrefunktionen (eGFR) i jeres laboratorieark og den Metformin-dosis der er angivet i FMK
Informere	3	De patienterne hvor dosis af Metformin skal justeres informeres.	Ud fra patientlisten og valideringen udvælges de patienter der skal indkaldes til en konsultation eller informeres ved næste årsstatus.

1: Find patientlister i klinikkens journalsystem

KiAP har i FLP-modulet (forløbsplan-modulet) udviklet patientlister, der gør det nemt at fremsøge patienter i Metformin-behandling og samtidig se deres aktuelle eGFR-status. Det er derfor let at få overblik over hvilke patienter i egen klinik hvor dosis af Metformin skal reduceres eller helt seponeres. Med udgangspunkt i listen, giver det mulighed for at indkalde patienterne til en medicingennemgang og sikre korrekt dosering ud fra skemaet ovenfor.

Gå til Forløbsplaner i klinikkens journalsystem

Hvor du finder Forløbsplaner afhænger af hvilket journalsystem I anvender. Du kan se en demo af patientlisten [her](#).

CGM XMO	Klik på fanen Statistik → Forløbsplaner → Vis alle forløbsplaner
EGClinea	Åbn Systemmanager → Klik på Diverse → Forløbsplaner / RKKP → Opgaver → Forløbsplaner → Vis alle forløbsplaner
NOVAX	Klik på Kommunikation → Kommunikation (nederst til vestre) → Forløbsplaner → Øvrige opgaver
MultiMedWEB	Genveje → Forløbsplaner
MyClinic	Periodisk → Nationale forløbsplaner
WinPLC	Klik på Vis → Forløbsplaner → Vis alle forløbsplaner

I oversigten over forløbsplaner vælges 'Diabetes':

Forløbsplaner

Diabetes
Gå til patientliste

ISK
Gå til patientliste

Hypertension
Gå til patientliste

Hyperkolesterolæmi
Gå til patientliste

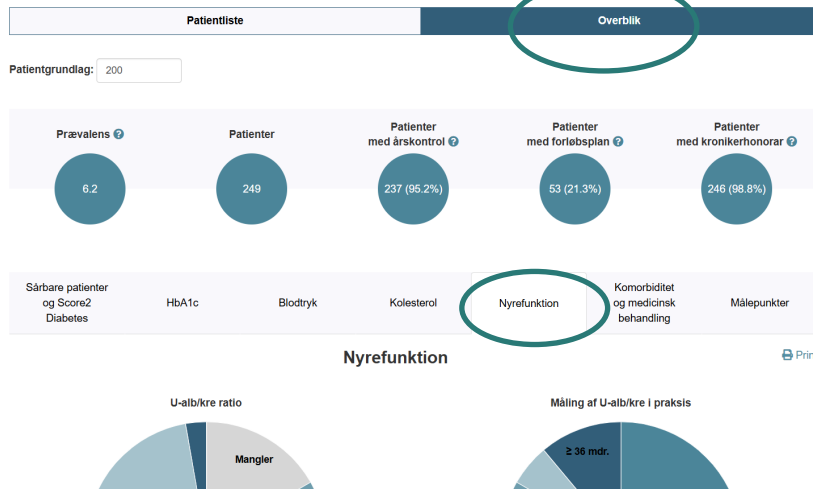
KOL
Gå til patientliste

Familiær Hyperkolesterolæmi
Gå til patientliste

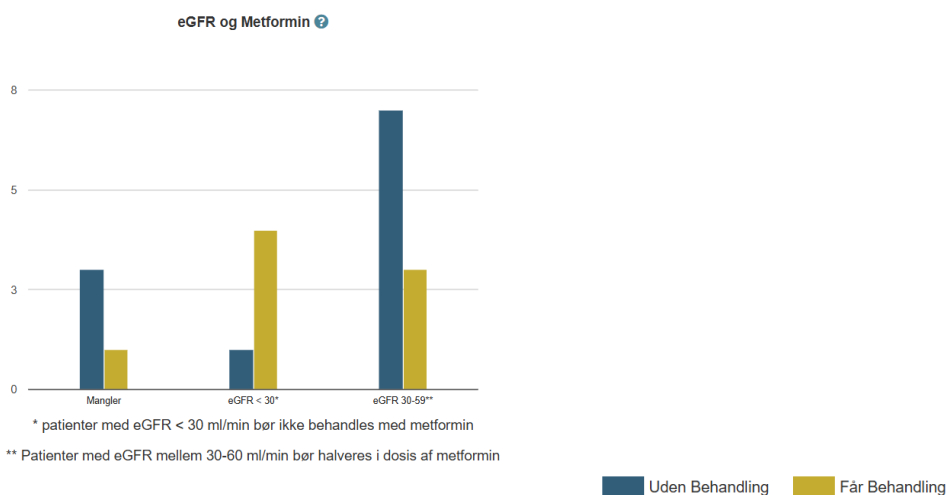
Herefter vælges 'overblik' og derefter 'nyrefunktion'

Diabetes

Diabetes patienter med IHS diagnose kan fremsøges i en separat liste her.

Se på grafen 'eGFR og Metformin'

Ved at klikke på de gule søjler ses en liste over patienter i Metformin-behandling i de to eGFR opdelinger. Listen kan printes eller eksporteres til Excel.

Print Excel

Aktuelle patienter, som har en eGFR < 30 ml/min OG som får behandling med metformin

Navn	Cpr	Blodtryk	Blodtryk date	Albumin kreatinin	Albumin kreatinin date	ACE/AT2 beh.	Antihyp. Beh.	ASA	eGFR	eGFR date	Metformin behandling	Metformin styrke	Metformin dosis
Simone Gade	090133-9995	152/92	11-08-2025	6	22-03-2025	•	1 præp.	•	5	02-10-2024	12-01-2025		
Susanne T. Sørensen	210166-9996	145/87	24-02-2024	2	24-02-2024				14	24-02-2024	09-07-2020	1050 mg	
Søren T. Sørensen	220265-9995	125/68	24-02-2024	12	24-02-2024				25	24-02-2024	04-08-2021	1050 mg	
Tim T. Thomsen	290964-9995	128/78	24-02-2024	200	24-02-2024				15	24-02-2024	26-04-2021	1050 mg	

Mikroalbuminuri U-alb/krea 30-300 mg/g
Makroalbuminuri ≥ 300 mg/g

Luk

2: Fremsøg patienterne i FMK for at sikre at oplysningerne er korrekte

Patientlisten valideres ved at gå alle patienterne på listen igennem. Tjek følgende:

- At nyrefunktionen (eGFR) i jeres laboratorieark svarer til intervallet på patientlisten (<30 eller 30-45 mmol/L)
- Metformin-dosis i FMK er overensstemmelse med anbefalingerne

Diabetes-patienter med nedsat nyrefunktion, som er i behandling med Metformin, bør få ordineret Metformin ud fra deres eGFR.

eGFR	Hvad anbefales?
eGFR 30-45 mmol/L.	Dosis af Metformin bør max. være 500 mg x 2
eGFR < 30 mmol/L	Hos diabetes patienter med eGFR < 30 mmol/L bør Metformin seponeres.

Med udgangspunkt i patientlisten, laboratoriedata og oplysninger fra FMK valideres oplysningerne og såfremt der er patienter der får en højere dosis af Metformin end det der er oplistet i skemaet herover, skal dosis af Metformin justeres.

3: Indkald patienterne eller juster ved næste årskontrol

Med udgangspunkt i patientgennemgangen vurderes det hvilke patienter der skal kontaktes og evt. indkaldes til en konsultation med henblik på medicingennemgang. Hvem der skal kontakte patienterne og hvor hurtigt det skal gå, skal aftales internt i jeres praksis. I og med at patienterne kan skades ved forkerte ordinationer, anbefaler vi fra KiAPs side, at patienterne kontaktes hurtigt, eks. Indenfor en uge.

Herunder finder du forslag til instruks, frase og patientinformation:

1. Instruks
2. Frase
3. Information til patienten

Ad 1) Instruks

1. Gennemgå listen af patienter fra FLP.
2. Valider at oplysningerne om patienterne på FLP-listen er korrekte, dvs. sidste eGFR og dosis af Metformin.
3. Informer patienterne (ring eller send en e-mail eller et brev med nedenstående patientinformation)

Journalfør dine handlinger, herunder i FMK. Brug evt. nedenstående frase.

Ad 2) Fraser

Frase 1 - målrettet patienter med eGFR 30-45 mmol/L

eGFR mål d. x/x 20xx xx mmol/L.

Dim. T. Metformin 500 mg 2 gange dagligt.

Patient informeret telefonisk / E-mail herom sendt / brev herom sendt. Reminder indsat om en uge mhp at vi sikrer, at patient har konfirmeret ovenstående.

Planlæg ny måling af eGFR, eks. inden for ca. 4 uger.

Frase 2 - målrettet patienter med eGFR < 30 mmol/L

eGFR mål d. x/x 20xx xx mmol/L.

Sep. T. Metformin

Patient informeret telefonisk / E-mail herom sendt / brev herom sendt. Reminder indsat om en uge mhp at vi sikrer, at patient har konfirmeret ovenstående.

Planlæg ny måling af eGFR, eks. inden for ca. 4 uger.

Ad 3) Patientinformationer

Patientinformation (eks. e-mail eller brev)

Version 1.

Kære xx

Vedr. din nyrefunktion og dosis af tablet Metformin

Vi er blevet opmærksomme på, at din dosis af tablet Metformin skal reduceres, da din nyrefunktion er aftaget.

Vi måler din nyrefunktion i en blodprøve og nyrefunktionen udregnes som eGFR (den estimerede glomerulære filtrationsratio).

Din sidste måling af eGFR var XX mmol/L. Når eGFR ligger i området 30-45 mmol/L, skal du ikke have mere end 500 mg 2 gange dagligt.

Reducer derfor din tablet Metformin til 500 mg 2 gange dagligt.

Når nyrernes funktion er nedsat, udskilles Metformin ikke på samme måde, som når nyrernes funktion er normal, og kan derfor ophobes. Som med anden medicin er det vigtigt, at du får den rette dosis.

Jeg har bestilt en ny blodprøve mhp måling af din eGFR. Du bedes få denne taget indenfor 4 uger.

Ring lige til os og bekræft at du har modtaget og forstået denne besked. Hvis du har spørgsmål, kan vi ligeledes besvare dem.

På vegne af lægehuset

Mvh

XXXXX, sekretær / sygeplejerske

Version 2.

Kære xx

Vedr. din nyrefunktion og dosis af tablet Metformin

Vi er blevet opmærksomme på, at du skal stoppe med din tablet Metformin, da din nyrefunktion er aftaget.

Vi måler din nyrefunktion i en blodprøve og nyrefunktionen udregnes som eGFR (den estimerede glomerulære filtrationsratio).

Din sidste måling af eGFR var XX mmol/L. Når eGFR ligger under 30 mmol/L, skal du ikke have Metformin.

Stop derfor med at tage dine Metformin-tabletter.

Når nyrernes funktion er nedsat, udskilles Metformin ikke på samme måde, som når nyrernes funktion er normal, og kan derfor ophobes. Som med anden medicin er det vigtigt, at du får den rette dosis.

Jeg har bestilt en ny blodprøve mhp måling af din eGFR. Du bedes få denne taget indenfor 4 uger.

Ring lige til os og konfirmer at du har modtaget og forstået denne besked. Hvis du har spørgsmål, kan vi ligeledes besvare dem.

På vegne af lægehuset

Mvh

XXXXX, sekretær / sygeplejerske

Det Almenmedicinske Hus
Stockholmsgade 55, stuen
2100 København Ø

Kvalitet I Almen Praksis
Thomas B. Thriges Gade 48,1.
5000 Odense

Henvendelse til KiAP kan rettets på
tlf. 7196 8844 eller på support@kiap.dk
Læs mere om KiAPs arbejde på www.kiap.dk